

Biogeografie (C001796)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0

Studietijd 140 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 2)

Nederlands

Gent

werkcollege

hoorcollege

zelfstandig werk

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Vyverman, Wim

WE11

Verantwoordelijk lesgever

Verleyen, Elie

WE11

Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

[Bachelor of Arts in de moraalwetenschappen](#)

stptn

aanbodsessie

5

A

[Bachelor of Arts in de wijsbegeerte](#)

5

A

[Bachelor of Science in de biologie](#)

5

A

[Voorbereidingsprogramma tot Master of Science in Biology](#)

5

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Biogeografische verspreidingspatronen, micro- en macro-evolutie, biomen, historische veranderingen in het Aardse milieu, ecologische en historische biogeografie

Situering

Basiskennis verwerven van de ecologische en historische biogeografie, met inbegrip van de gestelde onderzoeksvragen, de gebruikte methodes en de belangrijkste resultaten binnen deze discipline

Inhoud

- Fysische eigenschappen van het Aardse milieu, biologische interacties en verspreiding van biota (geografisch verspreidingsgebied, karteren en meten van verspreidingsgebieden, auto-ecologie, adaptatie en genetische drift).
- Terrestrische en aquatische biomen en ecoregio's.
- Klimaatveranderingen en platentectoniek (de vroegere positie van landmassa's en het paleoklimaat, Pleistocene glaciaties en biogeografische verspreidingspatronen, glaciële cycli en extinctie).
- Verspreidingspatronen van organismes (endemisme, relictpopulaties, disjuncte arealen).
- Biogeografische zones op Aarde.
- Dispersie, kolonisatie en invasie van soorten (dispersie en uitbreiding van het areaal; eigenschappen van barrières; biotische uitwisseling en dispersieroutes; 'founder effects').
- Speciatie en extinctie (sympatrische versus allopatrische speciatie; hybride zones; phylogeografie; soorten en het tempo van diversifiëring; adaptieve radiatie; massa extinctie).
- Biogeografische verspreiding en de reconstructie van de geschiedenis van het leven (ontstaanscentra, panbiogeografie, cladistische biogeografie, analyse van endemisme, ...).
- De impact van de mens op het milieu en een inleiding tot de Holocene

omgevingschiedenis van Europa.

Begincompetenties

De cursus bouwt verder op geologische en ecologische concepten in verband met biodiversiteit, gedoceerd in Bachelor 1.

Eindcompetenties

- 1 De student kent de belangrijkste onderzoeksvragen en –methoden die gebruikt worden binnen de biogeografie.
- 2 De student kan zich een beeld vormen van de globale verspreidingspatronen van gemeenschappen en biota, de processen die deze verspreidingspatronen bepalen en de (toenemende) invloed van de mens op deze processen.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Studiemateriaal

Type: Syllabus

Naam: Biogeografie. Vyverman W. & Verleyen E
Richtprijs: € 10
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Aantal pagina's : 278
Oudst bruikbare editie : 2023
Beschikbaar op Ufora : Ja
Online beschikbaar : Nee
Beschikbaar in de bibliotheek : Nee
Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Type: Slides

Naam: Biogeografie. Vyverman W. & Verleyen E
Richtprijs: € 15
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Oudst bruikbare editie : 2024
Beschikbaar op Ufora : Ja
Online beschikbaar : Nee
Beschikbaar in de bibliotheek : Nee
Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Referenties

Brown, J.H. and Lomolino, M.V. (1998). Biogeography. Sinauer Ass.
Cox, C.B. and Moore, P.D. (2005). Biogeography: an ecological and evolutionary approach. Blackwell Science.
Crisci, J.V., Katinas, L., Posadas, P. (2003). Historical biogeography. An introduction. Harvard University Press.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Tijdens de praktische oefeningen en werkcolleges zullen biogeografische vragen beantwoord worden door gebruik te maken van wetenschappelijke informatiebronnen (tijdschriften, databanken en catalogi) en data verzameld door de student alsook datasets die ter beschikking zullen worden gesteld. De student heeft tijdens de werkcolleges de gelegenheid tot het stellen van specifieke vragen uit de cursus. Tijdens praktische oefeningen leert de student een aantal basistechnieken van het biogeografisch onderzoek aan.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Periodegebonden evaluatie: theorie: schriftelijk.

Niet-periodegebonden evaluatie:

1e examenperiode: rapporten over de praktische oefeningen en participatie tijdens deze oefeningen worden geëvalueerd.

2e examenperiode: verslag op basis van zelfstudie van wetenschappelijke artikels.

Eindscoreberekening

Periodegebonden evaluatie (75%) + niet-periodegebonden evaluatie (25%).

De student dient voor beide onderdelen geslaagd te zijn. Bij niet slagen op één van beide onderdelen kan de student maximaal 9/20 behalen. Bij de tweede examenkans kan er voor de niet-periodegebonden evaluatie een evaluatie in gewijzigde vorm georganiseerd worden.